

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

коледжу

Вантух В.П.

2023 р.

ІНСТРУКЦІЯ

ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ

ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ
ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

КЗЛОП "САМБІРСЬКИЙ ФАХОВИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ

ІМЕНІ ІВАНА ФИЛИПЧАКА"

1. Загальні положення

1.1. Охорона праці студента практиканта, вчителя початкових класів заснована на чинному законодавстві (Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про освіту», Закон України «Про обов'язкове державне соціальне страхування», Закон України «Про пожежну безпеку», «Кодексі законів про працю» та нормативно-правових актів з питань охорони праці, пожежної безпеки, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності.

1.2. Студент-практикант зобов'язаний, на час проходження практики, виконувати всі вимоги «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» Наказ МОЗ України «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» від 25. 09. 2020 року за № 2205. І нести безпосередню відповідальність за безпечний стан учбових місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо.

1.3. Студент-практикант в процесі проведення навчально-виховного процесу:

- не має права використовувати обладнання, що не передбачене типовими переліками;
- зобов'язаний здійснювати навчально-виховний процес за умов дотримання «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах освіти (назва району)»;
- нести відповідальність за безпечне проведення навчально-виховного процесу;
- нести особисту відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів на уроках та навчально-практичних заняттях в кабінетах та прилеглих до кабінету підсобних приміщеннях;
- повідомляти директора закладу або його заступника з навчально-виховної роботи про кожний нещасний випадок, що стався в навчально-виховному процесі, організовувати надання першої медичної (долікарської) допомоги потерпілому, а в разі необхідності організовувати надання спеціалізованої медичної допомоги;
- організовувати евакуацію учнів з приміщення в разі пожежі та інших аварійних ситуацій, чи стихійного лиха.

1.4. Перед проходженням практики студент проходить первинний медичний профілактичний огляд, з відміткою в санітарній книжці та (за необхідністю) у посвідченні з електробезпеки про допуск до роботи.

1.5. Студент-практикант:

- використовує кабінет та підсобку за призначенням, як класну кімнату для проведення занять та інших навчально-виховних заходів (зборів, гурткової роботи тощо);
- організовує зберігання та безпечну експлуатацію меблів та обладнання, а також підготовку його до проведення занять аудіовізуальних показів тощо.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Приходити на практику за 15-20 хв. до початку уроку.

2.2. Студент-практикант до початку проведення навчання в кабінеті, підсобці повинен:

- перевірити справність обладнання, вентиляції та системи електричного живлення. В разі виявлення пошкоджень, які несуть небезпеку, проведення занять в кабінеті та підсобці не проводити занять до усунення виявлених недоліків;
- впевнитись у наявності засобів надання першої медичної (долікарської) допомоги - аптечка та протипожежного інвентарю;
- чітко визначити порядок і безпечні правила проведення навчальних занять та довести їх до учнів, а також:

- провести інструктаж з безпечної поведінки учнів в кабінеті та зафіксувати проведення інструктажу у класному журналі, чи окремому журналі.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Для проведення практичних занять із використанням апаратури, що дає змогу візуального ознайомлення із темою уроку через проекційні засоби дозволяється демонструвати навчальні фільми на вузькоплівковій апаратурі з негорючою плівкою безпосередньо в кабінеті за умов, якщо:

- забезпечено вільний вихід з кабінету в коридор або на сходовий марш (втому числі і через підсобку);
- проходи до дверей між рядами столів не захищені стороннім краєм і прохід становлять 0,8 м.;
- у кабінеті присутні учні тільки одного класу (до 25 учнів);
- електропроводка в кабінеті стаціонарна і виконана відповідно до вимог техніки безпеки та промислової санітарії. Забороняється використання електричних подовжувачів;
- виконується інструкція з експлуатації кіноустановки;
- металеві корпуси частин проекційної апаратури заземлені за схемами, що вміщені в технічних описах та інструкціях на ці апарати;
- екран закріплено по центру передньої стіни кабінету так, щоб його нижній край був на відстані не менше як 1,2 м від підлоги. Не дозволяється використовувати саморобні екрани, та екрани, що просвічуються;
- перед вмиканням проекційного апарату в електричну мережу необхідно переконатися, що його робоча напруга відповідає напрузі цієї мережі;
- затемнення кабінету та підсобки повинно бути достатнім для чіткого візуального сприйняття зображення, а також дозволяє орієнтуватися в разі екстреної евакуації.

3.2. Під час налагодження та експлуатації візуальних приладів та телевізорів необхідно особливо обережно поводитися з електронно-променевою трубками. Забороняється розбирання приладів для ремонту чи налагоджування.

3.3. Не допускається пряме потрапляння в очі вчителя (учнів) світла від електричної дуги проекційних апаратів, стробоскопа або лазера.

3.4. В разі необхідності використання лазера необхідно перевірити заземлення демонстраційного стола. Не дозволяється переміщувати лазер вздовж оптичної лави та робити будь-які регулювання, якщо знята верхня частина корпусу.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

. Студент-практикант забезпечує:

- організований вихід учнів з класу у коридор;
- провітрювання;
- вологе прибирання раз на добу після закінчення навчально-виховного процесу.
- закриття кабінету по закінченню занять. Ключ здається черговому або черговому адміністратору закладу.

5. Техніка безпеки на уроках образотворчого мистецтва

Для зменшення зорової напруги при тонких, копітких видах робіт потрібно стежити за освітленням. Якщо заняття проводять вдень, світло має бути спрямовано з переду, адже в роботі беруть участь обидві руки, у разі бокового освітлення від них лягатиме тінь. У зв'язку із цим шкільні столи доречно розташувати паралельно до вікон.

5.1. Загальні вимоги безпеки

- До занять допускають учнів, які пройшли інструктаж з охорони праці, ознайомлені з безпечними методами роботи.
- Кожен учень зобов'язаний знати й точно виконувати правила безпечної праці на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання.
- Слід своєчасно приходити на заняття, займати своє робоче місце; перехід учнів на друге робоче місце без дозволу вчителя заборонений.
- Коли вчитель звертається до всіх учнів, вони мають припинити роботу й уважно вислухати зауваження або інструктаж.
- Необхідно максимально використовувати навчальний час для виконання завдання і не відволікатися розмовами, своєчасно й високоякісно виконувати доручену справу.

5.2. Вимоги безпеки до початку занять

- Ретельно підготувати своє робоче місце до роботи.
- Уважно слухати вчителя і після отримання завдання на урок, перевірити ще раз справність інвентарю, інструментів особистого користування, наявність матеріалів.

5.3. Вимоги безпеки під час роботи

- Роботу розпочинати лише з дозволу вчителя.
- Не можна працювати несправним і тупим інструментом, слід використовувати інструмент лише за призначенням.
- Потрібно користуватися прийомами роботи з інструментами так, як показав учитель.
- Не можна носити з собою різучі та колючі інструменти, вони мають зберігатися в школі.
- Інструменти та обладнання мають зберігатися в призначеному місці.
- Під час роботи учень має утримувати своє робоче місце в належному порядку, а після роботи акуратно прибрати його.

5.4. Вимоги безпеки після завершення роботи

- Прибрати своє робоче місце: скласти відповідний інвентар, вимити пензлі.
- Вимити руки з милом і витерти рушником.

6. Вимоги щодо безпеки на уроках трудового навчання

6.1. Загальні правила для учнів

1. Роботу розпочинай після дозволу вчителя.
2. Інструмент використовуй за призначенням, не працюй несправним і тупим інструментом.
3. Різальні інструменти повинні зберігатися лише в спеціально обладнаних папках у відведеному в класі місці.
4. Під час робочого процесу не відволікайся на сторонні справи, не розмовляй, будь зосередженим.
5. У процесі роботи дотримуйся порядку на робочому місці, а після роботи акуратно прибери його.

6.2. Інструкції з техніки безпеки на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання

Для зменшення зорової напруги при тонких, кропітких видах роботи потрібно слідкувати за освітленням. Якщо заняття проводяться вдень, воно має бути попереду, так як в роботі приймають участь обидві руки, а при боковому освітленні від них буде лягати тінь. У зв'язку з цим столи краще розташувати паралельно вікнам.

I. Загальні вимоги безпеки :

1. До занять допускаються учні, які пройшли інструктаж з охорони праці, про безпечні методи роботи.
2. Кожен учень зобов'язаний знати й точно виконувати правила безпечної праці на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання.
3. Своєчасно приходити на заняття, займати своє робоче місце, перехід учнів на друге робоче місце без дозволу вчителя забороняється.
4. Коли вчитель звертається до всіх учнів, вони мають припинити роботу й уважно вислухати зауваження, інструктаж.
5. Використовувати навчальний час для виконання завдання і не відволікатися розмовами, своєчасно й високоякісно виконувати доручену справу.

II. Вимоги безпеки до початку занять :

1. Ретельно підготувати своє робоче місце до роботи.
2. Уважно вислухавши вчителя і одержавши завдання на урок, перевірити ще раз справність інвентаря, інструментів особистого користування, наявність матеріалів.

III. Вимоги безпеки під час роботи:

1. Роботу розпочинати лише з дозволу вчителя.
2. Не можна працювати несправним і тупим інструментом, використовувати інструмент лише за призначенням.
3. Користуватися прийомами роботи з інструментами, як показав учитель.
4. Не носити з собою різальних і колючих інструментів, вони мають бути в школі.
5. Інструменти та обладнання мають зберігатися в призначеному місці.
6. Під час роботи учень повинен тримати своє робоче місце в належному порядку, а після роботи акуратно прибрати його.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи:

1. Прибрати своє робоче місце : скласти відповідний інвентар, вимити пензлі.
2. Вимити руки з милом і витерти рушником.

6.3. Правила користування ножицями і ножем

1. Ножиці для ручної праці повинні мати заокруглені кінці.
2. Клади ножиці чи ніж так, щоб вони не виступали за край робочого місця.
3. Не працюй тупими ножицями і ножем, а також ножицями зі слабким кріпленням.
4. У процесі різання уважно слідкуй за розміткою.
5. У процесі роботи тримай матеріал пасивною рукою так, щоб пальці були осторонь від гострого леза.
6. Не розмахуй ножицями, ножем, під час різання не ходи, а також не підходь занадто близько до того, хто ними працює.
7. Після роботи ножиці тримай складеними, бажано в чохлі, так само як ніж.

6.4. Правила користування шилом

1. Проколюй предмет на спеціальній (дерев'яній або гумовій) підкладці.
2. Не розмахуй рукою, в якій тримаєш шило.
3. Під час роботи з шилом не розмовляй.
4. Не проколюй шилом тверді предмети округлої форми (персохлі каштани, жолуді, горіхові шкаралупи).
5. У процесі проколювання отвору будь уважним.
6. Користуйся тільки справним інструментом – ручка повинна бути щільно припасована із захисним кільцем.

6.5. Правила користування голкою

1. Голку тримай тільки з протягнутою ниткою в гольнику або футлярі.
2. Не вколуй голку в свій одяг.
3. Не бери голку в рот.
4. Запасні голки зберігай у футлярі або гольнику.
5. Не використовуй голку замість булавки.
6. Під час зшивання цупких матеріалів (шкіра, штучне хутро, картон) попередньо в місці зшивання зроби отвори шилом.
7. Під час шиття користуйся наперстком.

6.6. Правила користування дротом

1. Не бери дрiт в рот.
2. Відріжай потрібний відрізок дроту ножицями або кусачками, не відкусуй зубами.
3. Не грайся дротом, не намотуй його на долоню, пальці.
4. Не розмахуй рукою, в якій тримаєш дрiт.
5. Працюй з дротом зосереджено, не відволікайся.
6. При з'єднанні дротом цупких матеріалів або округлих форм, спочатку зроби в них отвори шилом.

7. Правила поведінки учнів у спортивному залі та спортивних майданчиках

- 7.1. Усі учні зобов'язані пройти медичний огляд.
 - 7.1.1. На підставі даних про стан здоров'я і фізичний розвиток, учнів розподіляють для занять фізичними вправами на медичні групи:
 - а) основну;
 - б) підготовчу;
 - в) спеціальну.
 - 7.1.2. Учні, які не пройшли медичного огляду, до уроків фізичної культури не допускають.
 - 7.1.3. Учні, тимчасово звільнені від занять, зобов'язані бути присутніми на уроках фізичної культури. При цьому допускається залучення їх учителем до підготовки занять. Тимчасове звільнення від занять фізичними вправами допускається з дозволу медичного персоналу школи.
 - 7.1.4. Після перенесення хвороб учнем необхідно взяти дозвіл на відвідування уроків фізичної культури у лікаря.
- 7.2. Без дозволу вчителя учням забороняється заходити і перебувати у спортивному залі.
 - 7.2.1. Учні заходять до спортивного залу, виходять на спортивний майданчик у спортивному взутті та спортивній формі, відповідно до пори року і погодних умов. Заходити до спортивного залу, майданчиків, спортмайданчиків, забороняється без дозволу вчителя.

7.2.2.Після дзвінка на урок по команді вчителя учні шикуються в спортивному залі, на спортмайданчику.

7.2.3.Без дозволу вчителя учням забороняється користуватися спортивним обладнанням та інвентарем.

7.2.4.Учням забороняється виконувати вправи на спортивних знаряддях без присутності і страхування вчителя, а також маючи на собі різного виду прикраси. Не дозволяється приносити речі, які не потрібні на уроці або заважають його проведенню.

7.2.5.Учні зобов'язані берегти шкільне спортивне обладнання та спортінвентар, не псувати його, не смітити, не приносити харчові продукти у спортзал.

7.2.6.Під час виконання вправ на спортивних знаряддях учні зобов'язані бути дисциплінованими, уважними, чітко виконувати вказівки вчителя.

7.2.7.Без команди вчителя не переходити від одного знаряддя до іншого.

7.2.8.Під час виконання вправ потоком необхідно дотримуватися належного інтервалу, не штовхатися, не зупинятися, не ставити підніжок.

7.2.9.Під час проведення занять з метання не дозволяється перебувати в зоні кидка, перетинати цю зону. Не можна повертатися спиною до напрямку польоту об'єкта метання. Забороняється виконувати метання без дозволу і відома вчителя

7.2.10.Під час виконання вправ на спортивних знаряддях необхідно перебувати на безпечній відстані від місця виконання, не заважати один одному, дотримуватись правил техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог.

7.2.11.Забороняється користуватися несправним спортивним інвентарем та обладнанням.

7.2.12.Учні повинні вміти правильно виконувати і страхувати один одного під час виконанні фізичних вправ та елементів.

7.2.13.Учні зобов'язані підтримувати чистоту та порядок у спортзалі, роздягальнях, на спортмайданчику.

7.3.Учні зобов'язані попередити вчителя:

- 1) про наявність документів щодо звільнення після хвороби;
- 2) про погане самопочуття;
- 3) про несправність спортивного обладнання;
- 4) про травмування під час уроку.

7.4.У разі отримання травми попередити вчителя,надати медичну допомогу,якщо необхідно викликати лікаря, а у випадку пожежі - викликати пожежну службу за тел.9-01. 5.Після закінчення уроку учні прибирають робоче місце,переодягаються й організовано виходять зі спортивного залу.

8. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

8.1. При виявленні ознак горіння необхідно негайно повідомити про це адміністрацію закладу і викликати пожежну охорону по телефону - 01. В разі необхідності викликати інші рятувальні служби.

8.2. Евакуювати дітей з кабінету та перевірити всіх по списку учнів, які були присутні на заняттях.

8.3. При прибутті пожежних підрозділів, забезпечити вільний доступ на територію закладу (в тому числі і до кабінетів).

8.4. При можливості вчитель бере участь у допомозі по гасінню пожежі, надає консультації про конструктивні і технологічні особливості об'єкта, організовує залучення до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її розвитку, із застосуванням сил та засобів закладу.

8.5. Приблизний план гасіння пожежі в кабінеті: № п/п Назва дії Порядок і послідовність дій Посада, прізвище виконавця

8.6. Повідомлення про пожежу Викликати пожежну команду по тел. - 01 чи з посильним, повідомити адміністрацію закладу про пожежу. Відключити газ, електроенергію, виключити вентиляцію, підготувати до виносу ящик з кіноплівкою. Привести до готовності первинні засоби гасіння. староста класу члени учнівської добровільної пожежної дружини (ДПД)

8.7. Заспокоїти учнів і попередити виникнення паніки. Вивести учнів по коридорах і сходах відповідно до плану евакуації на вулицю чи в приміщення, де немає вогню. Перевірити число учнів у класі по списку. вчитель

8.8. Організація гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння За допомогою членів ДПД організувати оточення палаючих приміщень. Гасіння пожежі за допомогою підручних засобів. Виділення посильних для зустрічі пожежної команди і показати найкоротший і зручний підхід до осередку пожежі Члени ДПД співробітники закладу

8.9. Участь у гасінні пожежі по прибуттю пожежної команди Показати представникам пожежної охорони шляхи до осередку пожежі, в приміщенні. Показати пожежникам приміщення, де можуть бути люди, а також місце, де в кабінеті є горючі матеріали Члени ДПД вчитель, адміністрація

9. Надання медичної допомоги

У всіх нещасних випадках необхідно надати першу медичну долікарську допомогу потерпілому і одночасно викликати кваліфіковану медичку допомогу.

Найважливіші прийоми першої допомоги:

9.1. Непритомність.

Непритомного покласти так, щоб кров приливала до голови. Забезпечити доступ свіжого повітря і підтримувати діяльність серця, розстебнути всі тісні частини одягу, викликати дихання, подразнюючи шкіру сухим розтиранням хусточкою або голою рукою. Покласти гарячий компрес на голову і дати вдихнути міцного нашатирного спирту. У важких випадках робити штучне дихання й викликати лікаря.

9.2. Кровотечі.

Ретельно очистити рану й шкіру навкруги неї, обливаючи 3-х процентним розчином перекису водню, обережно видалити з рани осколки, покриваючі краї рани йодом, накласти бинтову пов'язку. Якщо поранено артеріальні судини, туго перетягнути кінцівку вище від поранення гумовою трубкою або хусткою, накласти на рану пов'язку і потерпілого направити до лікарні.

При пошкодженні ока накласти суху пов'язку і також послати хворого до лікарні. При кровотечі з носа розстебнуті комір, на перенісся покласти холодний компрес, а до ніг - грілку. Якщо кровотеча не припиняється - направити хворого до лікарні.

Обробити обпечене місце розчином марганцевокислого калію тим більшої концентрації, чим сильніший опік. Можна змазати олеїною кислотою.

9.4. Ураження електричним струмом .

Основними умовами успіху при наданні першої допомоги потерпілому від електричного струму та при інших нещасних випадках є швидкість дій, винахідливість і вміння того, хто надає допомогу.

Врятування потерпілого від електричного струму залежить від швидкості звільнення його від струму. Зволікання й тривала підготовка можуть привести до загибелі потерпілого.

10. Правила дорожнього руху

На практиці студент-практикант повинен: вивчити, повторити, неодноразово наголошувати та слідкувати за виконанням правил дорожнього руху учнів

Знати і дотримуватися правил дорожнього руху повинна кожна дитина ще до того, як вона самостійне вийде на вулицю - це допоможе їй безпечно ходити вулицями і дорогами наших міст і сіл, а водіїв автотранспорту позбавити багатьох неприємностей.

10.1. Пам'ятка з виконання правил дорожнього руху для школярів

- Йти до школи треба найкоротшим шляхом, по вулицях з найменшим рухом транспорту.
- Ходити треба тільки по тротуарах, дотримуючись правої сторони.
- По дорогах чи вулицях, де немає тротуарів, треба йти з лівої сторони, назустріч транспорту.
- Будьте обережні біля під'їздів дворів, звідки не очікувано може виїхати автомобіль.
- Не збирайтеся на тротуарах великими групами, не зупиняйтеся на поворотах, спусках чи підйомах, на мостах і під мостами.
- Спокійно, без метушні переходить дорогу.
- Переходить вулицю на перехрестях по пішохідних доріжках або в місцях, де є вказівники "Перехід".
- При переході впевніться в безпеці: подивіться спочатку наліво, дійшовши до середини дороги, - подивіться направо.
- Не перебігайте дорогу перед близько рухомим транспортом. Пам'ятайте, що автомобіль зразу зупинити неможливо!
- Автомобілі, автобуси, тролейбуси, які стоять, треба обходити ззаду, а трамваї – спереду.
- Не чіпляйтесь за рухомий транспорт, не катайтесь на проїзній частині вулиці і дороги на велосипедах, ковзанах, самокатах.
- Не влаштовуйте ігри на дорозі, тротуарах, мостовій.

11. Харчування учнів під час переддипломної педагогічної практики

В їдальні завжди багато і дітей і дорослих, адже всім треба встигнути поїсти протягом 15-20 хвилин. Тому тут особливо важливо студенту-практиканту слідкувати за дотриманням учнями певних правил.

11.1. Правила поведінки в шкільній їдальні.

- Не поспішайте в їдальню, вирушайте туди разом зі своїм класом у відведений для вас час;
- не біжіть і не поспішайте зайняти місце за столом першими, не розштовхувати інших учнів;
- дотримуйтеся черги;
- пересуваючись по їдальні, дивіться під ноги, щоб не поскоковзнутися і не впасти;
- перед тим як сісти за стіл, не забудьте ретельно вимити руки;
- будьте обережні, користуючись виделкою, щоб не поранити себе або оточуючих;

- намагайтеся не пролити на себе або сусідів гарячий суп або чай;
- сидите за столом прямо, не кладіть ногу на ногу, не штовхайте сусідів і не кладіть лікті на стіл;
- під час їжі дотримуйтеся тиші: не розмовляйте голосно, не чавкайте, не дуйте на гарячі страви, не стукайте виделками та ложками про тарілки і чашки;
- правильно користуйтеся столовими приладами: не забувайте, які страви їдять ложкою, а які - вилкою;
- якщо ви забруднилися, скористайтесь серветкою або носовою хусткою;
- дотримуйтеся чистоти: впустивши що-небудь на підлогу, підніміть і викиньте у відро для сміття;
- не озивайтеся погано про тих страв, які шкільні кухарі приготували для вас; не показуйте увазі, якщо вам щось здається несмачним;
- не забудьте після їжі прибрати за собою посуд;
- будьте ввічливими: побажайте приємного апетиту вашим однокласникам, подякуйте працівників їдальні.

Розробив:

Інженер з охорони праці

Вдов'як І.А.

Погоджено:

Заступник директора з навчально-виробничої практики
Юрисконсульт

Охріменко Л.Т.
Зубрицький І.Я.